

Městský úřad Černošice

Odbor přestupků

Podskalská 19

120 00 Praha 2

Oznamovatel: **Transparency International – Česká republika, o.p.s.**

Sokolovská 260/143

180 00 Praha 8

IČO: 272 15 814

adresa pro doručování:

Sokolovská 260/143

180 00 Praha 8

posta@transparency.cz

datová schránka ID: 8vzj3s2

**Oznámení o skutečnostech nasvědčujících spáchání přestupku dle ustanovení
§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 159/2006 Sb.**

DATOVOU SCHRÁNKOU

Přílohy dle textu

I.

Podezření ze spáchání přestupku

Transparency International – Česká republika, o.p.s. (dále jen „**TI**“ nebo „**Oznamovatelka**“) podává tímto v souladu s ustanovením § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), podnět k prošetření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že došlo ke spáchání přestupku dle ustanovení § 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o střetu zájmů**“). Podezřelým ze spáchání přestupku je **Ing. Andrej Babiš**, dat. nar. 2. září 1954, trvale bytem Františka Zemana 876, 252 43 Průhonice.

Oznamovatelka má za to, že dotyčný porušuje výše citované ustanovení zákona o střetu zájmů tím, že jako veřejný funkcionář ovládá právnickou osobu nebo osoby, které jsou provozovatelem rozhlasového vysílání nebo vydavatelem periodického tisku, a to prostřednictvím svěřenských fondů **AB private trust I** a **AB private trust II**, do nichž byly vyčleněny všechny kmenové akcie¹ společnosti **AGROFERT, a.s.**, jež je jediným akcionářem společnosti **MAFRA, a.s.**, jež byla až do dne 1. května 2019 jediným akcionářem společnosti **MAFRA Print, a.s.**, vydavatelky periodického tisku.

II.

Rekapitulace dřívějšího přestupkového řízení

Městský úřad Černošice (dále také jen „**Městský úřad**“) a jemu nadřízený Krajský úřad Středočeského kraje (dále také jen „**Krajský úřad**“) se již v letech 2018 až 2019 zabývaly obdobným podnětem TI ze dne 3. 8. 2018, který požadoval zahájení řízení proti Ing. Andreji Babišovi kvůli porušení téhož ustanovení zákona o střetu zájmů. Na základě tohoto podnětu zahájil Městský úřad dne 26. 11. 2018 přestupkové řízení.

Městský úřad ve věci vydal rozhodnutí dne 21. 1. 2019, č.j. MUCE 79796/2018 OP/Vys, ve kterém shledal Ing. Andreje Babiše vinným ze spáchání výše uvedeného přestupku a uložil mu pokutu ve výši 200 000,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000,- Kč. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím Krajského úřadu ze dne 20. 3. 2019, č.j. 028175/2019/KUSK, o odvolání Ing. Andreje Babiše (dále jen „**Původní druhostupňové rozhodnutí**“). Městskému úřadu byla věc předložena k novému projednání.

Následně vydal dne 1. 8. 2019 Městský úřad rozhodnutí, č.j. MUCE 25049/2019 OP/Vys, jež bylo z hlediska viny a uložené sankce obsahově totožné s předchozím rozhodnutím tohoto správního orgánu (dále jen „**Opětovné prvostupňové rozhodnutí**“). Proti tomuto rozhodnutí se Ing. Andrej Babiš opět odvolal. O odvolání rozhodl pod č.j. 117665/2019/KUSK dne 26. 9. 2019 Krajský úřad tak, že se řízení

¹ 565 ks kmenových akcií, se kterými je spojen 90% podíl na společnosti, byly vyčleněny do AB private trust I, svěřenský fond, a zbývajících 63 ks kmenových akcií, představujících přibližně 10 % byly vyčleněny do AB private trust II, svěřenský fond.

o přestupku zastavuje, neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno (dále jen „**Pravomocné rozhodnutí**“).

Tato rozhodnutí jsou Městskému úřadu k dispozici v rámci jeho úřední činnosti.

Oznamovatelka se zásadně neztotožňovala s odůvodněním Pravomocného rozhodnutí (a proto také s jeho výrokem), neboť toto rozhodnutí vykazuje zásadní právní nedostatky a vnitřní rozpory². Proto se dne 10. 10. 2019 Oznamovatelka obrátila s podnětem k zahájení přezkumného řízení podle § 94 an. správního řádu na Ministerstvo spravedlnosti a toto vyjádření rovněž zaslala nejvyššímu státnímu zástupci, neboť ten je podle § 66 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**soudní řád správní**“), oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí tohoto správního orgánu, jestliže k jejímu podání shledá závažný veřejný zájem.

*Přílohy: Podnět TI k přezkumu rozhodnutí správního orgánu ze dne 10. 10. 2019
Vyjádření TI k oprávnění nejvyššího státního zástupce podle § 66 odst. 2 soudního řádu správního ze dne 10. 10. 2019*

Ministerstvo spravedlnosti dne 6. 11. 2019 došlo k závěru, že nelze mít důvodně za to, že Pravomocné rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, aniž by tento závěr věcně odůvodnilo. Následně dne 22. 7. 2020 vyrozuměl nejvyšší státní zástupce Oznamovatelku o tom, že nebyly zjištěny „*natolik zásadní důvody veřejného zájmu. pro které lze přistoupit k podání správní žaloby nejvyšším státním zástupcem či dokonce ke zrušení napadeného rozhodnutí správním soudem.*“ Vedle toho však nejvyšší státní zástupce výslovně uvedl, že Krajský úřad založil své Pravomocné rozhodnutí „*na nesprávném právním posouzení § 23 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů, resp. § 4a zákona o střetu zájmů, ve vztahu k věci*“, neboť vyžadoval pro naplnění skutkové podstaty přestupku doložit konkrétní činy, jimiž Ing. Andrej Babiš reálně ovládal mediální právnické osoby.

Pravomocné rozhodnutí je taktéž podle Nejvyššího státního zástupce nesprávné, protože mj. ze statutu svěřenského fondu AB private trust I vyplývá, že obviněný Ing. Andrej Babiš „*z pozice zakladatele a obmyšleného Svěřenského fondu a na podkladě pravidel fungování Svěřenského fondu v jeho Statutu disponuje prostředky, díky nimž fakticky a nepřímou (prostřednictvím svěřeneckého správce a Rady protektorů) vykonává v obchodních korporacích provozujících média rozhodující vliv. Na základě dlouhodobé možnosti realizovat rozhodující vliv v předmětných obchodních korporacích nelze vyloučit, že Ing. A. B. naplnil objektivní stránku přestupku dle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů, když je de facto ovládající osobou předmětných obchodních korporací provozujících média.*“

² <https://www.transparency.cz/transparency-podala-podnet-k-prezkumu-rozhodnuti-krajskeho-uradu-o-stretu-zajmu-premiera-andreje-babise/>

Nejvyšší státní zástupce se tak plně ztotožnil s argumentací Oznamovatelky a zároveň také argumentací Městského úřadu v Opětovném prvostupňovém rozhodnutí. Z toho důvodu podala TI dne 8. 8. 2020 opětovný podnět k zahájení přezkumného řízení Ministerstvu spravedlnosti, avšak dne 25. 8. 2020 zaslalo Ministerstvo spravedlnosti Oznamovatelce vyjádření, že „v posuzované věci nejsou dány podmínky pro vydání usnesení o zahájení přezkumného řízení“. Ani tentokrát se Ministerstvo spravedlnosti nezabývalo hmotněprávními aspekty případu.

Přílohy: Vyjádření náměstkyně pro řízení sekce dohledu a justice Ministerstva spravedlnosti ze dne 6. 11. 2019, č.j. MSP-60/2019-OSZ-KOR/7

Vyjádření nejvyššího státního zástupce ze dne 22. 7. 2020, č.j. 1 NZC 188/2019 – 33

Podnět TI k přezkumu rozhodnutí správního orgánu ze dne 8. 8. 2020

Vyjádření Ministryně spravedlnosti ze dne 25. 8. 2020, č.j. MSP-60/2019-OSZ-KOR/12

III.

Postavení veřejného funkcionáře

Podezřelý je veřejným funkcionářem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. a), resp. c) zákona o střetu zájmů. Jak bylo zjištěno i v původním přestupkovém řízení, Andrej Babiš zahájil výkon funkce poslance Parlamentu České republiky dne 21. 10. 2017³. Na této skutečnosti se dosud nic nezměnilo, Oznamovatelka má proto za nesporné, že je Andrej Babiš veřejným funkcionářem ve smyslu zákona o střetu zájmů.

IV.

Postavení společnosti vydávající periodický tisk ve skupině AGROFERT

Již od zahájení původního přestupkového řízení až do tohoto okamžiku se nezměnila skutečnost, že je Andrej Babiš zakladatelem a jediným obmyšleným svěřenských fondů **AB private trust I, svěřenského fondu**, IČ 07197233, a **AB private trust II, svěřenského fondu**, IČ 07197268. Kmenové akcie (628 ks) společnosti **AGROFERT, a.s.**, se kterými je spojen 100% podíl na hlasovacích právech a na základním kapitálu společnosti, byly vloženy do těchto svěřenských fondů.

Společnost AGROFERT, a.s. je dále jediným akcionářem společnosti **MAFRA, a.s.**, IČ 45313351, se sídlem Karla Engliša 519/11, 150 00 Praha 5, která je vydavatelem periodického tisku. Společnost MAFRA, a.s. byla v období od 16. 8. 2018 do 1. 5. 2019 jediným akcionářem společnosti **MAFRA Print, a.s.**, IČ 07323441, se sídlem Karla Engliša 519/11, Smíchov, 150 00 Praha 5, která byla právě v tomto období zakončeném jejím zánikem vydavatelem periodického tisku.

³ Str. 12 Pravomocného rozhodnutí.

Společnost MAFRA Print, a.s. totiž nabyla do svého vlastnictví obchodní závody společnosti BAUER MEDIA v.o.s. a BAUER MEDIA PRAHA v.o.s. na základě:

- (a) rámcové smlouvy mezi společnostmi BAUER MEDIA v.o.s., BAUER MEDIA PRAHA v.o.s. a BAUER MEDIA SK v.o.s., jako prodávajícími, a společnostmi MAFRA Print, a.s., a MAFRA Slovakia Print, s.r.o., jako kupujícími⁴;
- (b) smlouvy o koupi obchodního závodu BAUER MEDIA PRAHA v.o.s. ze dne 30. 11. 2018 mezi BAUER MEDIA PRAHA v.o.s. jako prodávající a MAFRA Print, a.s., jako kupující⁵; a
- (c) smlouvy o koupi obchodního závodu BAUER MEDIA v.o.s. ze dne 30. 11. 2018 mezi BAUER MEDIA v.o.s. jako prodávající a MAFRA Print, a.s., jako kupující⁶.

O převodu závodů společnosti informovala rovněž média v říjnu 2018: „*Akvizicí magazínů Bauer Media rozšiřuje Mafra podstatně svůj záběr na čtenářském trhu s časopisy. Podíl vydavatelství Bauer Media představuje společně s tituly Bauer Media Praha necelých 19 %. (...) Koupi časopisů Bauer Media se tak kumulovaný podíl skupiny Mafra na magazínovém trhu zvyšuje a bude atakovat nebo dokonce i převyšovat stávající jedničku Czech News Center (podíl 22 %).*“⁷ Zároveň při povolování spojování soutěžitelů uvedl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, že společnosti BAUER MEDIA v.o.s. a BAUER MEDIA PRAHA v.o.s. vydávaly v rámci převáděných závodů cca tři desítky časopisů a speciálů.⁸

Dne 1. 5. 2019 společnost MAFRA Print, a.s., zanikla sloučením s nástupnickou společností MAFRA, a.s., jejím jediným akcionářem. Společnost MAFRA, a.s., dosavadní aktivity v oblasti vydávání periodického tisku převzala⁹.

Společnosti ovládané Ing. Andrejem Babišem přistoupily k uzavření výše uvedených smluv jen pár dní poté, co bylo Městským úřadem zahájeno řízení o přestupku v obdobné věci. Všechny zúčastněné osoby

⁴ Tuto skutečnost dokládá rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 2. 11. 2018 o povolení spojení soutěžitelů AGROFERT, a.s., a BAUER MEDIA v.o.s., č.j. S0406/2018/KS-31904/2018/840/JMĚ, dostupné zde: <https://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/sbirky-rozhodnuti/detail-15765.html>

⁵ Tuto skutečnost dokládá souhlasné prohlášení BAUER MEDIA PRAHA v.o.s. a MAFRA Print, a.s., o koupi závodu ze dne 30. 11. 2018 ve formě notářského zápisu NZ 146/2018, N 140/2018 ze dne 30. 11. 2018 sepsaného JUDr. Věrou Dundovou, notářkou se sídlem v Praze, vloženého do sbírky listin společnosti MAFRA Print, a.s., vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. listiny B 23687/SL2/MSPH; dostupné zde: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=55423607&subjektId=1022652&spis=1138144>

⁶ Tuto skutečnost dokládá souhlasné prohlášení BAUER MEDIA v.o.s. a MAFRA Print, a.s., o koupi závodu ze dne 30. 11. 2018 ve formě notářského zápisu NZ 147/2018, N 141/2018 ze dne 30. 11. 2018 sepsaného JUDr. Věrou Dundovou, notářkou se sídlem v Praze, vloženého do sbírky listin společnosti MAFRA Print, a.s., vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. listiny B 23687/SL3/MSPH; dostupné zde: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=55423618&subjektId=1022652&spis=1138144>

⁷ <https://www.mediaguru.cz/clanky/2018/10/podepsano-mafra-kupuje-casopisy-bauer-media/>; článek rovněž obsahuje výčet převáděných titulů a tiskovou zprávu mediální skupiny MAFRA ze dne 9. 10. 2018 o převzetí vydavatelských aktivit skupiny Bauer Media.

⁸ Výše citované rozhodnutí ÚOHS č.j. S0406/2018/KS-31904/2018/840/JMĚ, bod 10.

⁹ <https://www.mediaguru.cz/clanky/2019/03/mafra-zfuzuje-s-magazinovou-firmou-mafra-print/>

si musely být vědomy závažnosti podezření řešených v řízení vedeném Městským úřadem, neboť se jednalo o mediálně sledovanou kauzu, která se přímo dotýkala postavení Ing. Andreje Babiše jako nejvýše postaveného veřejného funkcionáře.

V.

Ovládání společnosti veřejným funkcionářem

Zda je podezřelý ovládající osobou právnické osoby, která je provozovatelem rozhlasového vysílání nebo vydavatelem periodického tisku, bylo stěžejní prokazovanou skutečností předchozího přestupkového řízení vedeného Městským úřadem. Oznamovatelka se zcela ztotožňuje se závěry uvedenými v Opětovném prvostupňovém rozhodnutí Městského úřadu – formulovanými především na str. 12 (vyhodnocení souhrnného posouzení listiny č. 9), str. 17 (posouzení obsahu listiny č. 17) a na str. 18 až 19 (hodnocení důkazů).

Závěry tohoto Opětovného prvostupňového rozhodnutí sice Krajský úřad jako nadřízený správní orgán nepřevzal, když řízení o přestupku zastavil, avšak podle názoru Oznamovatelky nedokázal Krajský úřad právní otázku ovládání předmětných společností správně vyhodnotit. Tento názor potvrdil také nejvyšší státní zástupce ve výše citovaném vyrozumění Oznamovatelky. Nejvyšší státní zástupce sice nevyužil možnosti podat správní žalobu podle § 66 odst. 2 soudního řádu správního, avšak učinil tak pouze z důvodů procesních (absence podmínky závažného veřejného zájmu). Z hmotněprávního hlediska byl výslovně potvrzen právní názor Oznamovatelky.

Nejvyšší státní zástupce sice není nadřízeným správním orgánem Krajského úřadu ve smyslu správního řádu, avšak jako mnohem vyšší právní autorita má jeho výklad podle názoru Oznamovatelky zásadní relevanci pro další postup Městského úřadu a Krajského úřadu. Kromě toho Oznamovatelka považuje rozhodnutí Krajského úřadu za právně vadné, zásadně vnitřně rozporné¹⁰ a vydané za okolností, které vznášejí otázky o nezájatosti rozhodování.¹¹

¹⁰ Oznamovatelka například považuje za absurdní, že Krajský úřad začal až v Pravomocném rozhodnutí, tedy půl roku po převzetí věci od prvostupňového orgánu, považovat za obligatorní znaky přestupku skutečnosti spočívající v komisivním jednání (str. 4 Pravomocného rozhodnutí *in fine*). Celkově nemá právní posouzení ovládání ve smyslu zákona o obchodních korporacích v podání Krajského úřadu žádnou podporu v zákoně, jeho výkladu nebo soudní praxi a lze jej považovat za zcela svévolné. Krajský úřad rovněž v Pravomocném rozhodnutí jednal v rozporu se svým vlastním Původním druhostupňovým rozhodnutím, v jehož závěru (na str. 18) uvedl právní otázky, které měl Městský úřad v dalším řízení vyřešit. K tomu jednoznačně došlo a Opětovné prvostupňové rozhodnutí na tyto otázky odpovídá s podrobným odůvodněním. V Pravomocném rozhodnutí však Krajský úřad zcela pomíjí své vlastní dřívější požadavky a rozhodnutí zakládá na nesmyslných právních úvahách.

¹¹ Například zde: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/stredocesky-kraj-sloucení-odboru-prestupky-andrej-babis-jermanova-hnuti-ano_1902260630_kno zde: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tajemni-vip-urednici-u-jermanove-maji-platy-jako-ministri-115132#utm_content=ribbonnews&utm_term=rejman&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz nebo zde: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jermanova-se-bala-odposlechu-do-zasedacky-si-koupila-rusicku-137045>

Nadto došla ke stejnému závěru Evropská komise v rámci auditu rozdělování prostředků ze strukturálních fondů a vyloučení střetu zájmů, č. REGC414CZ0133. Ve zprávě ze dne 22. 10. 2020 je zopakován závěr dřívějších zjištění tohoto auditu, že je Andrej Babiš ovládající osobou společností skupiny AGROFERT.¹² Konkrétní způsob vykonávání rozhodujícího vlivu na svěrenské fondy AB private trust I a II a společnosti skupiny AGROFERT je popsán v části I.2 přílohy č. II.¹³ Evropská komise formulovala závěry především ve vztahu k pozici člena vlády. Podle Oznamovatelky jsou pro tento případ relevantní závěry uplatnitelné beze změny i na veřejnou funkci poslance Parlamentu České republiky a Městský úřad by se neměl omezovat pouze na nejvýznamnější pozici veřejného funkcionáře.

Příloha: Follow up of audit No REGC414CZ0133 ze dne 22. 10. 2020

VI.

Porušení zákona o střetu zájmů

Ve výše zmíněných dokumentech zpracovaných Oznamovatelkou, nejvyšším státním zástupcem a Evropskou komisí je poměrně podrobně popsáno, jakým způsobem Andrej Babiš uplatňuje rozhodující vliv ve společnostech skupiny AGROFERT, mezi které patřila mj. i společnost MAFRA Print, a.s.

Oznamovatelka shrnuje pouze několik zásadních důvodů, které uplatňování rozhodujícího vlivu dokládají¹⁴:

- (i) Ing. Andreje Babiš je jediným zakladatelem a zároveň jediným obmyšleným svěrenského fondu AB private trust I i AB private trust II, přičemž z pozice zakladatele jmenoval správce obou svěrenských fondů, což Ing. Andreji Babišovi dává nejvyšší možnou míru kontroly nad oběma fondy, neboť mu náleží dohled nad správou obou svěrenských fondů. Dle § 1463 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), dohled nad správou svěrenského fondu vykonává vždy zakladatel a osoba obmyšlená. Tohoto práva proto není možné se ze strany zakladatele a obmyšleného vzdát. Ing. Andrej Babiš nemůže být proti své vůli orgány kteréhokoliv ze svěrenských fondů odvolán či jinak zbaven funkce zakladatele nebo obmyšleného, zatímco může samostatně či spolu s některými dalšími osobami zainteresovanými v obou svěrenských fondech, zbavit funkce jakéhokoli z členů rady protektorů a tím nepřímo ovlivnit i činnost svěrenských správců. Ing. Andrej Babiš je až do své smrti jediným obmyšleným svěrenských fondů.

¹² Závěr písm. a) na str. 2 a str. 85, dále také na str. 56 s odkazem na dřívější závěrečnou zprávu auditu.

¹³ Str. 34 – 40 zprávy Evropské komise ze dne 22. 10. 2020.

¹⁴ V červenci 2020 zveřejnil server iRozhlas plné znění statutů svěrenského fondu AB private trust I a AB private trust II, dostupné zde: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/andrej-babis-sverenske-fondy-statut-stret-zajmu-agrofert_2007150530_kno

Tyto statuty byly zjevně podkladem pro rozhodnutí Městského úřadu a Krajského úřadu v dřívějším přestupkovém řízení, avšak plné znění do té doby nebylo veřejnosti známo. V reakci na zveřejnění publikovala Oznamovatelka popularizační právní rozbor statutů a uplatňování rozhodujícího vlivu Andrejem Babišem zde: <https://www.transparency.cz/statuty-babisovych-sverenskych-fondu-v-plne-nahote-ukazaly-jak-premier-obchazi-zakon/>

- (ii) Hlavním účelem zřízených svěřenských fondů je správa akcií společnosti AGROFERT, a.s., a jejich prostřednictvím celé skupiny, a dalšími účely je následné vydání majetku ve svěřenském fondu Ing. Andreji Babišovi, případně dalším obmyšleným, a ochrana zájmů Ing. Andreje Babiše (čl. 2. statutů). S akciemi společnosti AGROFERT, a.s., nelze nakládat jinak, než formou vydání majetku obmyšleným; nelze je ani zatížit (čl. 4.3 statutů). Ing. Andrej Babiš může kdykoli způsobit zánik jednoho nebo obou svěřenských fondů a ujmout se zpět přímého výkonu akcionářských práv ve společnosti AGROFERT, a.s., neboť jako jediný obmyšlený se může vzdát práva na plnění ze svěřenského fondu, čímž dojde k zániku jednoho či obou uvedených svěřenských fondů (ustanovení § 1471 OZ). Zánik svěřenského fondu je také účelově vázán na okamžik, kdy by Ing. Andrejovi Babišovi zanikla funkce člena vlády (v novém znění statutů funkce poslance) nebo bylo zrušeno zakazující ustanovení zákona o střetu zájmů (čl. 3.1 statutů). Svěřenské fondy může také kdykoliv zrušit svěřenský správce, pokud usoudí, že je to v nejlepším zájmu Ing. Andreje Babiše jako zakladatele a ten vyjádří souhlas (čl. 3.2 statutů).
- (iii) Svěřenský správce může být odvolán obmyšleným v jakémkoliv případě, kdy porušuje pravidla správy nebo jakékoliv jiné své povinnosti při výkonu funkce (čl. 7.5 statutů). Rada protektorů, ve které má rodinný protektor (t. č. manželka Ing. Andreje Babiše) rozhodující postavení a případného nástupce vybírá obmyšlený, může svěřenského správce odvolat bez uvedení důvodu (čl. 7.4 statutů). Pozice svěřenského správce je tak mimořádně oslabena a v tomto nastavení vztahů si lze stěžít představit, že by svěřenský správce bez závažných následků mohl odmítnout jakýkoliv požadavek Ing. Andreje Babiše. Jakékoliv prohlášení svěřenských správců Ing. Zbyňka Průši a JUDr. Alexeje Bílka, včetně prohlášení pro účely přestupkových řízení vedených proti obmyšlenému a zakladateli, je proto nutné považovat za účelový postup ve prospěch Ing. Andreje Babiše. Ten má navíc díky oprávnění členů rady protektorů (a především rodinného protektora - nyní jeho manželky) možnost nahlížet do kteréhokoliv dokladu týkajícího se svěřenských fondů (čl. 8.2 statutů).

Návrh zákona o skutečných majitelích¹⁵, schválený dne 19. ledna 2021 Poslaneckou sněmovnou po vrácení Senátem s pozměňovacími návrhy, řeší otázku určení skutečného majitele svěřenského fondu tak, že obmyšlený a zakladatel je vždy nevyvratitelně skutečným majitelem (§ 6 odst. 3 návrhu). Při hledání skutečného majitele jednotlivých společností ovládaných prostřednictvím svěřenského fondu se toto pravidlo uplatní také. Ing. Andrej Babiš tak podle nové právní úpravy bezpochyby bude skutečným majitelem svěřenských fondů AB private trust I a II, společnosti AGROFERT, a.s., a také

¹⁵ Sněmovní tisk č. 886, dostupný zde: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=886&CT1=0>

všech společností, ve kterých má společnost AGROFERT, a.s., takový podíl, který umožňuje přímo nebo nepřímo získávat více než 25 % z celkového majetkového prospěchu (§ 3 odst. 1 návrhu).

Ústavní soud se v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 4/17¹⁶ zabýval mimo jiné návrhem prezidenta republiky a skupiny poslanců na zrušení § 4a zákona o střetu zájmů. Tyto návrhy shledal Ústavní soud jako nedůvodné a zamítl je. Ústavní soud mimo jiné uvedl, že přijetí novely zákona o střetu zájmů zavádějící ustanovení § 4a až 4c nejsou diskriminační vůči členům vlády a dále přímo potvrdil, že Evropská komise je oprávněna aplikovat národní právo při dohledu nad čerpáním evropských prostředků.¹⁷ Z evropského finančního nařízení rovněž vyplývá, že střet zájmů má být vnímán objektivně, tedy nejen při samotném rozhodování, ale také jako možnost uplatnění vlivu při auditu, kontrole a dalších souvisejících postupech. Tento princip se podle Ústavního soudu nutně promítne i při posuzování českými orgány.¹⁸ Nadto v nálezu Ústavní soud potvrzuje, že i § 4a dotýkající se ovládnutí médií má oporu v evropském právu a význam se „nevztahuje jen na vedení volební kampaně a vytváření mínění voličů o soupeřících stranách, nýbrž i jejich nazírání na společnost a dění v ní. Proto je jejich provozování a vlastnění klíčovou otázkou demokratického právního státu nejen z hlediska politického života.“¹⁹

Zákaz vlastnění nebo ovládnutí médií veřejnými funkcionáři podle § 4a zákona o střetu zájmů má tedy být chápán jako prevence potenciální možnosti ovlivňovat voliče. Určitý potenciál nemají pouze politicky zaměřená média, ale i jiná média utvářející vnímání společnosti. Magazíny vydávané společností MAFRA Print, a.s., měly a i nadále (vydávané společností MAFRA, a.s.) mají možnost působit na potenciální voliče hnutí ANO. Přestože není uplatňování konkrétního vlivu obligatorním znakem přestupku podle zákona o střetu zájmů, podařilo se zmapovat²⁰, že k tomu docházelo, a to především vykreslováním dobré image rodiny Ing. Andreje Babiše, což může být pro mnohé voliče faktorem pro rozhodování o volbě. Přestože nemusí společenské magazíny ze svých článků vysoce postavené politiky a jejich rodiny vynechávat²¹, je otázkou, zda by médium ovládané veřejným funkcionářem publikovalo tvrdou kritiku rodiny ovládající osoby (nebo rodinnou protektorku svěřenského fondu AB private trust), tak jako k tomu běžně dochází u veřejně známých osobností v článcích publikovaných na téže straně.

¹⁶ Dostupný zde:

[https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2020/Pl. US 4 17 na web.pdf](https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2020/Pl._US_4_17_na_web.pdf)

¹⁷ Body nálezu č. 172 an.

¹⁸ Body nálezu č. 101 až 109.

¹⁹ Body nálezu č. 159 – 166, citace z bodu č. 161.

²⁰ <https://hlidacipes.org/kdyz-o-babisovi-pise-jeho-bauer-media-je-to-tata-od-rodiny-a-ma-hezkou-zenu/>

²¹ Toto pravidlo před akvizicí platilo dle výše citovaného článku v jednom z koupených médií: „Rozdíl mezi obdobím před a po nákupu časopisů Bauer Media vydavatelstvím Mafra je jasně patrný. Jak pro chystanou knihu o médiích z dílny HlidacíPes.org řekla bývalá dlouholetá šéfredaktorka magazínu Žena a život Michaela Kramárová, za jejích časů měli z rozhodnutí vydavatele novináři v Bauer Media striktní zákaz psát o politicích. „Ani rozhovor třeba s nějakou mladou zajímavou političkou nepřipadal v úvahu,“ říká Kramárová, která z funkce odešla letos koncem května po více než devíti letech.““

- Přílohy:* Článek „Romantika v Maroku“ - Rytmus života ze dne 29. 4. 2019, str. 12
Článek „Nádory se neschovají“ - Rytmus života ze dne 20. 5. 2019, str. 26
Článek „Festivalová“ - Čas pro hvězdy ze dne 16. 7. 2019, str. 38
Článek „Dovolená v Cannes“ – Pestrý svět ze dne 17. 7. 2019, str. 7
Článek „Nemoc mě přiměla začít žít zdravě“ – Pestrý svět ze dne 18. 9. 2019, str. 12
Článek „Z lékařů mám obrovský strach“ – Čas pro hvězdy ze dne 24. 9. 2019, str. 10

VII.

Ovládání dalších mediálních společností

Oznamovatelka dává ke zvážení přestupkovému orgánu, zda podle jeho názoru není na místě zahájit řízení o přestupku podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů také ve vztahu ke společnostem, které jsou provozovatelem rozhlasového vysílání nebo vydavatelem periodického tisku, jichž se týkal původní podnět Oznamovatelky ze dne 3. 8. 2018 a následné řízení o přestupku.

Nebude-li podle Městského úřadu dána Pravomocným rozhodnutím překážka věci rozhodnuté ve smyslu § 77 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále také „**přestupkový zákon**“), je Ing. Andrej Babiš také podezřelým z opětovného spáchání trvajících přestupků ovládání společností (a) LONDA spol. s r.o., IČ 49241931, jež je provozovatelem rozhlasového vysílání, (b) MAFRA, a.s., jež je vydavatelem periodického tisku, a (c) Stanice O, a.s., IČ 26509911, jež je provozovatelem televizního vysílání, a to v období od 27. 11. 2018, případně od právní moci Pravomocného rozhodnutí, či od jiného časového okamžiku dle právního posouzení Městského úřadu.

Přestupek podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů je trvajícím přestupkem ve smyslu přestupkového zákona. Na sebe navazující skutky jednotlivých trvajících přestupků se od sebe odlišují časovým vymezením. Rozhodujícím okamžikem je úkon ekvivalentní sdělení obvinění v trestním řízení, takže typicky půjde o zahájení přestupkového řízení.²² Totožnost skutku se pak dále porovnává podle toho, jak byla zjištěna v rámci přestupkového řízení, na základě něhož byl učiněn výrok rozhodnutí o přestupku.²³

Podle názoru Oznamovatelky jsou jednoznačně dány hmotněprávní důvody pro potrestání trvajících přestupků podle zákona o střetu zájmů, spočívajícího v novém skutku spáchaném Ing. Andrejem

²² Srov. § 12 odst. 11 trestního řádu.

²³ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 243/2008 citované na str. 3 v pozn. pod čarou 5 stanoviska ODK MV č. 2/2019, dostupného zde: <https://www.smocr.cz/Shared/Clanky/7428/stanovisko-odk-02-2019.pdf>.

Podle tohoto stanoviska by proto výroky rozhodnutí přestupkového orgánu o trvajících přestupcích měly obsahovat přesné časové vymezení, po které protiprávní stav trval nebo byl udržován. Jsou-li jednotlivé skutky navzájem odlišeny, není založena překážka věci rozhodnuté – srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 1375/2016-48.

Babišem po zahájení předchozího řízení o přestupku nebo nabytí právní moci Pravomocného rozhodnutí. Osvobozující Pravomocné rozhodnutí bylo nejvyšším státním zástupcem označeno za nesprávné a založené na nesprávném právním posouzení zákona o střetu zájmů a zákona o obchodních korporacích. Argumenty Oznamovatelky uvedené v předchozích částech oznámení se uplatní i v tomto případě.

VIII.

Závěr

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že Ing. Andrej Babiš byl v období od 30. 11. 2018 do 1. 5. 2019 zároveň (a) veřejným funkcionářem ve smyslu zákona o střetu zájmů a (b) ovládající osobou společnosti MAFRA Print, a.s., prostřednictvím svěřenských fondů AB private trust I, svěřenský fond, a AB private trust II, svěřenský fond, které vlastní 100% podíl ve společnosti AGROFERT, a.s., jež je jediným akcionářem společnosti MAFRA, a.s., která v rozhodném období byla jediným akcionářem společnosti MAFRA Print, a.s., která byla vydavatelem periodického tisku. Tím vzniká důvodné podezření, že Ing. Andrej Babiš porušil § 4a zákona o střetu zájmů.

Oznamovatelka z uvedených důvodů žádá, aby správní orgán příslušný k projednání přestupku ve smyslu ustanovení § 23 odst. 1 písm. b) ve spojení s ustanovením § 25 odst. 1 zákona o střetu zájmů, zahájil řízení o přestupku.

Za splnění podmínek uvedených v části VII. tohoto oznámení by mělo být rovněž zahájeno odpovídající řízení o přestupku spočívajícího v porušení § 4a zákona o střetu zájmů ohledně ovládání společností MAFRA, a.s., LONDA spol. s r.o., a Stanice O, a.s. Nezahájí-li z procesních důvodů přestupkový orgán řízení o přestupku ve vztahu k tomuto skutku, nezbavuje jej to úřední povinnosti zahájit řízení o přestupku ve vztahu k ovládání společnosti MAFRA Print, a.s., jež dosud nebylo žádným přestupkovým orgánem řešeno.

Ve smyslu § 42 správního řádu Oznamovatelka žádá o vyrozumění o učiněných opatřeních.

V Praze dne 20. ledna 2021

.....
Transparency International – Česká republika, o. p. s.
Petr Leyer
ředitel